

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Solvuntur obiectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

intrinsicam & passivam contingentiam, quâ potuit intrinsicam perfectionem liberam volitionis abesse à DEO; vel dicit contingentiam purè extrinsicam per extrinsicam videlicet denominationem; vel dicit partim extrinsicam, partim intrinsicam; idque vel per respectum, & habitudinem rationis DEO intrinsicam; vel per intrinsicum complementum ab aliquo extrinseco. Vel tandem dicit indifferentiam intrinsicam activam, quâ, secundum quod dicit in recto, sit adæquatè DEO intrinsicam; connotet tamen, & terminetur ad aliquod objectum subjective contingens, & à se omnimodè dependens. Sed in nullo ex primis quatuor (minoris nota expositiones prætereo) salvari potest Divina libertatis contingentia juxta refutationes præmissas: Ergo constitui debet in indifferentia activa DEO adæquatè intrinsicam. In qua simul prædicata ad essentiam libertatis pertinentia reperies: nempe dominium & independentiam actûs ab objecto: terminum quoque & objectum, circa quod versatur exercitium indifferentiæ; objectum videlicet volibile & nolubile. Simul etiam ex eadem indifferentia nodum illum Gordium & rationem difficultatis initio propositam dissolves, si distinguas: actus liber ex sua essentia potest non esse vel subjective & passive, vel active & terminative, conc. tantum subjective & passive nego. Nihil Divinum potest non esse, subjective & passive conc. active & terminative, nego. Simul ergo stabunt necessitas & contingentia; necessitas, inquam, subjective, & contingentia activa, quâ actus, qui ab æterno in se fuit, & non esse non potuit, potuit tamen ab æterno velle, quod noluit, & nolle, quod voluit.

§. III.

Solvuntur objectiones.

6. **O**bjicies primò. Si voluntas DEI est libera propter contingentem terminationem ad creaturas, tunc ipsa terminatio voluntatis ad creaturas potuit non esse: sed neque hoc dici potest: ergo, sequela patet: quia hoc est essenziale prædicatum libertatis, min. probatur. intrinsicam terminationem voluntatis est ens Divinum, nihil divinum potest non esse: ergo.

Resp. dist. sequela maj. tunc ipsa terminatio potuit non esse subjective, & quantum ad hoc, quod dicit in recto, nego, objective & quantum ad id, quod sibi subjicit & connotat in obliquo, concedo, & ad probationem, nihil divinum potuit non esse entitative & subjective, conc. objective nego: ergo terminatio voluntatis Divinæ non potuit non esse subjective, concedo, objective, nego consequentiam.

7. **I**nstabis. Quâ ratione aliquid est liberum, eâ ratione est indifferens & contingens: sed Divina voluntas est subjective libera: ergo etiam debet esse subjective contingens. Resp. permissâ majore, disting. min. est subjective libera, h. e. quod intrinsicè habeat libertatem, conc. quod sit libera in ordine ad subjectum sive ad se ipsam, nego: ergo est subjective contingens, h. e. quod activa & objectiva contingentia sit ipsius intrinsicam & subjective perfectio, conc. quod indiffe-

rentia & contingentia ipsi competat per ordinem ad se ipsam, nego consequentiam.

Objicies secundò. Sequitur ex nostra doctrina, quod DEUS posset velle in tempore, quod ab æterno noluit, & è converso nolle, quod voluit: sed hoc est absurdum: ergo, sequela probatur. si DEUS modò nollet, quod ab æterno voluit, tantum cesset mutatio objectiva, sive ex parte objecti, & termini voliti, non autem esset mutatio subjective; sed objectiva mutatio non repugnat in DEO: cum de facto propter mutationem creaturæ DEUS de novo denominetur creans, hypostaticè unitus, &c. -- Major probatur. Potuit ab æterno DEUS nolle illa producere, quæ voluit defectibilitate tantum objectivè, non subjectivè: ergo posset DEUS de facto nolle, quod ab æterno voluit defectu & mutatione solum objectivè, non subjectivè.

Resp. negando sequela, & ad probationem, nego maj. cum enim DEUS intrinsicè & immanentè denominetur volens, ex objecto noviter voluto arguitivè inferretur aliqua nova intrinsicam perfectio in DEO, adeoque mutatio ipsius: quod non evenit ex productione & terminatione ipsius ad extra, quippe non aliquam novam actionem immanentem, sed transeuntem & ex parte creaturæ se tenentem significante.

Ulteriore quoque rationem implicantem exponit S. D. q. 19. a. 5. *aliquis de novo dupliciter potest aliquid velle; uno modo sic, quod incipit sibi illud esse bonum, quod non est abique mutatione ejus, alio modo sic, quod de novo cognoscit illud esse sibi bonum; cum prius hoc ignorasset, ex utroque capite est impossibile DEUM de novo aliquid velle, siquidem ram substantia DEI, quam sui scientia est omnino immutabilis.* Ex quo patet disparitas ad instantiam, neque enim alia consistit determinationis intrinsicam novitas vel mutatio fuisse in DEO, tamen illud ab æterno producere noluisse, quod modò ab æterno voluit producere.

§. IV.

Corollaria.

Colliges ex dictis primò contra Gonet: libertatem DEI non rectè constitui aut salvari in terminatione intrinsicam actûs Divini defectibilitate sub ratione intrinsicam terminationis, & sic actui quâ necessario virtualiter superaddita.

Nam primò: quidquid est intrinsicum DEO, est per essentiam DEUS ipse, adeoque ens per essentiam necessarium & indefectibile: illa terminatio ex hypothesi est DEO intrinsicam: ergo est per essentiam indefectibilis.

Inquiunt. Est indefectibilis, ut entitas est, concedo, ut terminatio est, nego. Sed contra hanc lusionem verborum est. Implicat, dicit aliquam formalitatem realem in DEO, quæ habeat prædicatum essentielle repugnans DEO: atqui ista terminatio intrinsicam esset talis formalitas: ergo implicat. min. probatur: posse deficere & non esse, est prædicatum repugnans DEO; sed ista terminatio intrinsicam quâ talis posset non esse & deficere: ergo habet prædicatum repugnans DEO. Unde, ut rectè arguit Contentsonius, impli-